

KUB-16/2014.
(KUB-16/2014-2018.)
Ikt. szám:KUB-40/67-2/2014.

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2014. november 5-én, szerdán, 11 óra 15 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
<i>A bizottság részéről</i>	4
<i>Megjelent</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott</i>	4
<i>Meghívottak részéről</i>	5
<i>Hozzászólók</i>	5
Az ülés megnyitása	6
<i>Az Európa Tanács korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének Strasbourgban, 2003. május 15-én kelt kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről és az Európa Tanács Strasbourgban, 1999. január 27-én kelt korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének kihirdetéséről szóló 2002. évi XLIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/58. szám) (A HHSZ 102. § (6) bekezdés szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Kijelölt bizottság)</i>	6
<i>Dr. Felkai László bevezetője</i>	6
<i>Szavazás a részletes vita lefolytatásáról</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	7
<i>Válaszok</i>	7
<i>Határozathozatalok</i>	7
<i>Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	8
<i>Tájékoztató az EU-USA közötti transzatlanti kereskedelmi és beruházási megállapodás létrehozására irányuló tárgyalások aktuális helyzetéről</i>	
<i>Dr. Mikola István tájékoztatója</i>	9
<i>Tállai András tájékoztatója</i>	14
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	15
<i>Tállai András reagálása</i>	19
<i>Dr. Mikola István válasza</i>	20
<i>Egyebek</i>	21

Napirendi javaslat

1. Az Európa Tanács korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének Strasbourgban, 2003. május 15-én kelt kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről és az Európa Tanács Strasbourgban, 1999. január 27-én kelt korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének kihirdetéséről szóló 2002. évi XLIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (A HHSZ 102. § (6) bekezdés szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám)
(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. Nagykövetjelölt kinevezés előtti meghallgatása
Előterjesztő:
Dr. Mikola István biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium):
(Zárt ülés! - Külön jegyzőkönyvben.)
4. Tájékoztató az EU-USA közötti transzatlanti kereskedelmi és beruházási megállapodás létrehozására irányuló tárgyalások aktuális helyzetéről
Előterjesztő:
Varga Mihály miniszter (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Mikola István biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)

Csöbör Katalin (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz)

Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)

Demeter Márta (MSZP)

Mesterházy Attila (MSZP)

Dr. Oláh Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott

Balla Mihály (Fidesz) Csenger-Zalán Zsoltnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Csizi Réka, a bizottság munkatársa

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Dr. Felkai László államtitkár (Belügyminisztérium)

Dr. Mikola István biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)

Tállai András államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Az ülés megnyitása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok. Tisztelt Bizottság! Megkezdjük a munkánkat. Bejelentem a helyettesítéseket: Csenger-Zalán Zsolt helyettesíti Balla Mihályt, és Bartos Mónika helyettesíti Hoffmann Rózst. Megállapítom a határozatképességünket.

Tisztelt Bizottság! A napirendet megküldtem. Van-e a napirenddel kapcsolatban bárkinek kérdése, kiegészítése? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincsen, fölteszem szavazásra. *(Dr. Hoffmann Rózsa belép a terembe és helyet foglal.)*

Ki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A bizottság egyhangúlag elfogadta.

Az Európa Tanács korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének Strasbourgban, 2003. május 15-én kelt kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről és az Európa Tanács Strasbourgban, 1999. január 27-én kelt korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményének kihirdetéséről szóló 2002. évi XLIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/58. szám) (A HHSZ 102. § (6) bekezdés szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Kijelölt bizottság)

Rátérünk 1. napirendi pontunkra. Köszöntöm Felkai László államtitkár urat az 1. napirendi pontunkhoz. Kérem, hogy foglalja el a meghallgatói széket. Meg szeretném kérni arra, hogy az Európa Tanács büntetőjogi egyezményével kapcsolatban ismertesse röviden a kormány álláspontját, és kérem, hogy indokolja a bizottság által benyújtásra kerülő módosító javaslat indokoltságát is. Parancsoljon, államtitkár úr!

Dr. Felkai László bevezetője

DR. FELKAI LÁSZLÓ államtitkár (Belügyminisztérium): Köszöntöm önöket. Felkai László vagyok a BM közigazgatási államtitkára. Magyarország korábban csatlakozott már az Európai Tanácsnak ehhez a korrupcióellenes egyezményéhez, a kiegészítő jegyzőkönyvhöz meg azért nem, mert nem voltak meg a belső jogi feltételei. Nevezetesen bizonyos cselekményeket, amiket a kiegészítő jegyzőkönyv előírt, hogy büntetőjogilag fenyegetetté kell tenni, az nem történt meg, így az elmúlt évben a Btk.-módosítás kapcsán ez megtörtént. Valójában az előterjesztés a kiegészítő jegyzőkönyvhöz történő csatlakozásról meg a fenntartásunk visszavonásáról szól.

A módosító indítványt technikai jellegűnek tekintem. Részben a törvényjavaslat címe, ami a szövegben is előfordul, nem lett pontosan megfogalmazva, tehát nem úgy lett megfogalmazva, ahogy nemzetközi szerződések jogáról szóló jogszabály előírja, részben pedig a fenntartás visszavonásának folyamatát technikailag nem szerencsésen képeztük le, és a módosítóval ezt korrigálnánk.

Szavazás a részletes vita lefolytatásáról

ELNÖK: Köszönöm szépen. Döntenünk kell a részletes vita lefolytatásáról általában. Ki támogatja a részletes vita lefolytatását? *(Szavazás.)*

A bizottság egyhangúlag támogatja. A részletes vita két szakaszát, javasolom, hogy vonjuk össze. A módosító javaslat indokoltságát az államtitkár úr ismertette. Technikai módosító javaslatról van szó. Mindenkinek megküldtük. Látható, tisztelt képviselőtársaim, hogy tartalmi kérdéseket ez nem érint. Amennyiben a módosító

javaslattal kapcsolatban bárkinek kérdése van vagy egyáltalán az előterjesztés összefüggésében bárkinek kérdése van, most kérem, hogy tegye meg ezt a megjegyzését. *(Jelzésre:)* Demeter képviselő asszony!

Kérdések, hozzászólások

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Alapvetően ahogy azt mondta és az látszik, hogy ténylegesen technikai jellegű javaslatról van szó, és egyébként nagyon támogatandó az, hogy ilyen egyezmények szülessenek, megfelelően működjenek és amennyiben van EU-s kezdeményezés ennek a csiszolására és ez ténylegesen szükséges, akkor természetes, hogy ennek működnie kell. Tehát ilyenformán egyébként ez egy nagyon jó és támogatandó dolog, ezt szeretném mindenképp leszögezni.

A módosító javaslattal kapcsolatban lenne kérdésem. Itt az igazságügyért felelős minisztertől a rendészetért felelős miniszterhez kerül át a végrehajtáshoz szükséges intézkedés. Erről szeretném megkérdezni, hogy ennek mi az oka, ezt mikor tudták meg, hogy egyébként erre van szükség, hiszen nyilvánvaló, hogy amikor ez benyújtásra került, akkor a kormányzati szerkezet már fölállt, tehát tudható volt, hogy ez milyen formán fog működni. Ez miért nem akkor történt meg?

Egy megjegyzést is szeretnék ehhez tenni. Az elmúlt napok és hetek eseményeit tekintve pedig úgy gondolom, hogy egy külön pikantériája van a dolognak, hisz kiemeltük, hogy büntetőjogi egyezmény, de alapvetően ez a korrupcióról szól, úgyhogy ennyiben szeretnék kapcsolódni az elmúlt hetek eseményeihez és az amerikai kitiltási eseményekhez.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár úr!

Válaszok

DR. FELKAI LÁSZLÓ államtitkár (Belügyminisztérium): Ahogy a számból is kitűnik, 58-as, két számjegyű számot visel, tehát jóval korábban lett benyújtva és valójában júniusban a kormánystatútummal született meg az új kormányzati munkamegosztás, de valójában amikor a kormányhatározat - azt hiszem, június 6-án döntött erről a kormány - megjelent, akkor néhány részletkérdés nem volt világos. Az sem volt még világos technikailag, hogy a benyújtott törvényjavaslatokat ki vigye tovább: a korábbi felelős vagy az új felelős? Tehát pusztán ez az oka annak, hogy június végére született ebben a két tárca között megállapodás, semmi más oka nincs.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs több kérdés vagy felvetés, fölteszem szavazásra: ki támogatja a bizottsági módosító javaslat elfogadását? Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* Egyhangúlag fogadtuk el.

Most döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Ki támogatja a részletes vita lezárását? *(Szavazás.)* Ezt is lezártuk.

Még egy kérdésben kell döntenünk. A bizottsági jelentés elfogadása a részletes vitáról, amely egyidejűleg felhatalmazás a számomra, hogy benyújtsam az Országgyűlésnek a részletes vitáról szóló jelentést.

Ki támogatja ezt? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Nem szükséges előadót állítani. Ha van ilyen igény, akkor állíthatunk, de úgy gondolom, hogy nem feltétlenül szükséges. Amennyiben nincs igény, nem állítunk. Ezt szeretném jelezni. Köszönöm szépen, államtitkár úr. Jó munkát kívánok önnek! Viszontlátásra! *(Dr. Felkai László távozik a tanácssteremből.)*

Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)

Áttérünk a második napirendi pont tárgyalására. Ez sem lesz sokkal hosszabb. A központi költségvetésről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban azt kell megvitatnunk, hogy mely szerkezeti egységeit vitatjuk meg a költségvetésnek. Az a tiszteletteljes javaslatom, hogy a törvényjavaslat egésze tekintetében, az egész költségvetés vonatkozásában folytassuk le a részletes vitát. Van-e ezzel kapcsolatban valakinek ellenvéleménye? *(Nincs jelentkező.)*

Amennyiben nincsen, a költségvetéssel kapcsolatban is felteszem szavazásra. Ki támogatja, hogy az egész költségvetésről folytassuk le a részletes vitát? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen. A bizottság ezt is elfogadta.

A harmadik napirendi pont érdekében szeretném kérni a kollégáimat, hogy hívják be a vendégeinket, államtitkár urat, illetőleg Mikola István államtitkár úr, kérem szépen, hogy a meghallgatói széket foglalja el. A harmadik napirendi pontunk nagykövetjelölt meghallgatása. Kérem, hogy Szemerényi Réka nagykövetjelölt asszonyt is küldjük be. Ő is itt van. *(Megtörténik.)*

Tisztelt Bizottság! Mint bizonyára tudják, a nagykövetjelölteket zárt ülés keretei között szoktuk meghallgatni. Ugyanakkor vannak ilyen formális kötelezettségeink, államtitkár úr, hogy fel kell majd tennem államtitkár úrnak azt a kérdést, hogy mi az a közérdek, ami alapján zárt ülést rendelünk el. Ezt követően pedig szavazni fogunk erről, és ezt követően fogom majd megadni a szót nagykövetjelölt asszonynak, hogy röviden egészítse ki a megküldött koncepciót, amelyben nyugodtan kiindulhat abból, hogy ezt a képviselők részletesen tanulmányozták. Ezt követően szokta a bizottság megfogalmazni a véleményét, illetve a kérdéseit a jelölt asszonyhoz. Ez az eljárás következik, illetőleg majd a zárt ülés végén az államtitkár úrnak minősítenie is kell a vita szövegét. *(Dr. Horváth János elhagyni készül a termet.)* Horváth János bátyánkat szívesen látjuk a zárt ülésen, semmi indoka nincs, hogy távozzon, foglaljon helyet nyugodtan.

Hadd tegyem fel államtitkár úrnak a kérdést, hogy mi a védendő közérdek. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. MIKOLA ISTVÁN biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Magyarország külügyi és nemzetbiztonsági érdekeinek általában a védelme miatt javaslom a zárt ülés elrendelését.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Felteszem szavazásra. Ki támogatja, hogy zárt ülést tartsunk? *(Szavazás.)* Hat igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy.

A bizottság 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

(A bizottság 11 óra 24 perctől 13 óra 01 percig zárt ülés keretében tárgyalt, melyről külön jegyzőkönyv készült.

A nyílt ülés folytatásának időpontja: 13 óra 01 perc.)

Tájékoztató az EU-USA közötti transzatlanti kereskedelmi és beruházási megállapodás létrehozására irányuló tárgyalások aktuális helyzetéről

ELNÖK: Rátérünk a negyedik napirendi pont tárgyalására, a TTIP szerepel a napirendünkön. Érdekes, nem szándékozt egybeesés, hogy a mai napon vitatjuk meg ezt a két, Amerikához nagyon szorosan kapcsolódó kérdést. Egy perc technikai szünetet tartunk. *(Rövid szünet.)* Államtitkár úr, köszönjük szépen, hogy itt van közöttünk. Kérjük, hogy foglaljon helyet államtitkár kollégája mellett. Jó napot kívánok! *(Tállai András belép a tanácssterembe, és elfoglalja helyét a tárgyalóasztalnál.)*

Tisztelt Bizottság! Az ülésünket nyílt ülés keretében folytatjuk. A napirendünkön a transzatlanti szabadkereskedelmi és befektetési megállapodás szerepel. Nagy tisztelettel köszöntöm a napirendi pontokhoz érkezett előadóinkat. Köszöntöm Mikola István államtitkár urat, akit - tekintettel arra, hogy a Külügyminisztérium koordinálja a TTIP-pel kapcsolatos kormányzati álláspont kialakítását - első helyen kérnénk meg arra, hogy tegye meg a megjegyzéseit. Ezt követően szeretném megkérni Tállai András államtitkár urat, hogy mint az érintett szakminisztérium képviselője, aki egyébként a Kereskedelmi Tanácsban is képviseli a magyar álláspontot és kulcsfontosságú kérdés, hogy a tárgyalásokat az Európai Unió szintjén a Kereskedelmi Tanács és a Kereskedelmi Tanácsnak felelős kereskedelmi biztos folytatja le, tehát a szakminisztérium álláspontja nagy örömünkre szolgál, hogy elhangzik Tállai András államtitkár úr részéről. Elsőként megadom a szót Mikola államtitkár úrnak. Parancsoljon!

Dr. Mikola István tájékoztatója

DR. MIKOLA ISTVÁN biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Látom, hogy az idő nagyon előrehaladt. Én megpróbálnám a következőt. Megadnám az alaphangot, hogy körülbelül hogy néz ki most a helyzet, és utána végigszaladnék azon a 2011 óta tartó történeten, ami a TTIP tárgyalási folyamatát jellemzi, majd külön kitérnék ennek az elemeire, céljára, a magyar érzékenységekre, mit képviselünk, mit célszerű képviselni nekünk a tárgyalás során. Fogok beszélni a Transzatlanti Koordinációs Tárcaközi Bizottságról, amely utoljára márciusban ülésezett, és most november 10-én összehívjuk. Ennek a napirendjéről csak néhány szót vázlatosan, és ha megtisztelnék azzal, hogy kérdéseket tesznek fel, akkor szívesen szólok erről.

Azt is el kell mondjam, hogy körülbelül egy hónappal vagy három héttel ezelőtt az Európai ügyek bizottsága tartott ülést itt, a Parlament épületében, ahol több kérdés vonatkozott arra, hogy mit tartalmazhat ez a tíz évre bizalmassá vagy nem nyilvánossá minősített kormányzati hatásvizsgálat is. Most tíz évre ezt valóban nem nyilvánossá minősítették. Én azt gondolom, ennek néhány olyan elemét áttanulmányoztam, fogom itt kiemelni, ami valamiféle beláttatást enged a kormányzat erőfeszítéseibe a TTIP-folyamat Magyarországra történő hatásai, szakmai vizsgálatait összegzendő.

Csatlakozva az előző témához, szeretném elmondani, hogy a jelenlegi kép a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatban úgy néz ki, és itt a három héttel ezelőtti római miniszteri fórumra utalok, amin magam is részt vettem, az ottani rendkívül szenvedélyes és időnként nagyon érzékeny vitára, úgy néz ki ez a transzatlanti kereskedelmi megállapodás pillanatnyilag, hogy még éretlen, Amerika sürgeti, Obama a kalapjára akarja tűzni. Bár nem biztos, a demokratáknak ezzel politikai céljai is vannak, hiszen a transzatlanti kereskedelmi megállapodást a

következő év derekára össze akarják hozni, és az amerikai elnökválasztás idejére már a parlamentek által történő ratifikációt is elvárják tőle. Van egy ilyen sürgetés ebben a folyamatban, amire érzékeny Európa, az európai tagállamok. Ez Rómában egyértelműen kiderült. Nem tartják a jelenlegi tárgyalási sorozatot megfelelően transzparensnek, nincs igazán beavatva a politikai, társadalmi közélet ennek a nagyon érzékeny kérdésnek a részleteibe, és vannak olyan problémák, programpontok, amelyekben a római fórumon kifejezetten szenvedélyes és időként indulatos vita bontakozott ki, ez főleg a beruházásvédelemmel kapcsolatos jogi előrevetített procedúrákat jelenti.

Szeretném elmondani azt is, hogy a tárgyalások során mi, magyarok, én képviseltem ezen a fórumon Magyarországot, semmiféle amerikai ellenérzést nem tapasztaltunk, mi is részt vettünk, én magam is részt vettem a vitában, sőt azt kell mondjam, hogy a folyosón történt beszélgetésekben inkább azt tapasztaltam, hogy Amerika fontosnak tartja ebben a tárgyalássorozatban a magyar jelenlétet. Van egy néhány olyan momentum, amit különösen izgalmasnak tartanak, a GMO-mentességre és egyéb kérdésekre utalok. Sokat jártam Amerikában, ott végeztem menedzserképző kurzust, minden évben kint vagyok az egészségügyi kongresszusokon Amerikában, és én mindig azt tapasztaltam, és most is ezt tapasztalom, hogy Amerika a magyar hozzájárulást Amerika társadalmi, gazdasági, tudományos fejlődéséhez nagyon nagyra értékeli, mint egy value added holispects capital hozzájárulást értékeli, tehát a tárgyalási folyamatban, az európai tagországi minőségünkben egyáltalán nincsenek tehertételek a mostani kis díszonanciákat illetően.

Szeretnék ezek után néhány szót szólni a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodás rövid történetéről. 2011-ben, az első csúcstalálkozón létrehozták ezt a High-Level Working Group on Jobs and Growth nagy társaságot, tárgyaló központot, attól kezdődően több menetben folytak tárgyalások. Tisztázódtak ennek a szabadkereskedelmi megállapodásnak az elemei, amelyek mentén a tárgyalások folynak. Három ilyen elemcsoportot definiált ez a fontos task force. Ezek közül az egyik, amely mentén most is folynak a tárgyalások, az áruk, szolgáltatások, közbeszerzések piacnyitását jelenti, a második ilyen elem a szabályozási akadályok lebontása, nagyon fontos elem, a harmadik pedig a jövőbeli szabályozási koherencia erősítése. Itt arról van szó, hogy ahhoz, hogy ez a megállapodás létrejöjjön, működjön, és kölcsönös előnyökhöz jussunk, bizonyos szabályokat, jelenlegi szabályozásokat, amelyek akadályát jelentik ennek, le kell bontani és az előretételekben, az előremenő időszakban pedig ki kell alakítani egy olyan szabályozási koherenciát, amely folyamatában valamiféle egységesítési törekvést és irányvonalat jelent.

Megfogalmazták a célját ennek a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodásnak. A célok között a közös gazdasági előnyöknek a nyújtását, begyűjtését, a transzatlanti kapcsolatok erősítését, és itt már nemcsak gazdaságról van szó, hanem az egyéb transzatlanti kapcsolatrendszerben jelenleg meglévő elemek erősítéséről is szó van, köztük a trust, a bizalom erősítéséről. Harmadik ilyen célként pedig a feltörekvő gazdaságokkal az ő gazdasági növekedésüket, prosperitásukat, lendületüket figyelembe véve az európai és amerikai kereskedelmi megegyezés keretében történő versenyképesség erősítését tartják nagyon fontosnak.

Tehát mint egy kontrapontot, azaz az enhance engagement-kör, a feltörekvő gazdasági kör lendületét kompenzálандó, versenyképesség-növelésről mint célról van szó.

Néhány szót a kiindulópontokról. Az európai-amerikai szabadkereskedelmi tárgyalások során rögzítették azokat a paramétereket, melyek a jelenlegi gazdasági kapcsolatot jellemzik. Csak néhányat szeretnék ebből kiemelni.

Az európai-amerikai gazdasági kapcsolatrendszer a világ GDP-jének 46,7 százalékát adja pillanatnyilag, tehát óriási globális gazdasági potenciálról van szó. Az áru- és szolgáltatás-kereskedelem értéke 1000 milliárd USA-dollár. A világkereskedelemnek ez 30,4 százalékát jelenti. Tehát a szabadkereskedelmi megállapodás a világ GDP-jének körülbelül felét átfogó, hatalmas gazdasági kontextusban jelenik meg.

Néhány szót szólnék az európai kilátásokról néhány adat tükrében. Az Európai Bizottság is készített egy hatástanulmányt, amelyből csak két adatot emelnék ki. Az európai GDP 0,27-0,48 százalékát jelentheti egy növekedési potenciálként, ha a megállapodás létrejön abban a formában, ahogy most ezt projektáljuk, előrevetítjük. Az európai export, az USA-ba irányuló export 16-28 százalékkal nőne. Azért ez a nagy gap 16 és 28 százalék között, mert természetesen ez függvénye a vámokkal kapcsolatos lebontásnak, és függvénye mindazoknak a szabályozórendszerekben történt változásoknak, amelyekre az előbb utalást tettem. Tehát sikerül a szabályozásoknak, a gátként megjelenő szabályozásoknak a csökkentése.

A magyarországi helyzetről és kilátásokról nagyon röviden összefoglalva: mi a helyzetünk az egész tárgyalási folyamatban, és milyen kilátásokkal bírunk, ha ez a megállapodás létrejön és a parlament által is ratifikáltatik? Az USA Magyarország Európán kívüli legnagyobb exportpiaca. 2013-ban körülbelül 2,5 milliárd euró volt ennek az értéke, ez a teljes magyar kivitel 3 százalékát jelenti mindössze.

Érdekes átgondolni ezt a kérdést olyan értelemben is, hogy nálunk a teljes kivitel 3 százalékát érinti ez a megállapodás. Írországnál 6 százalékot érint, az Egyesült Királyságnál 10 százalék fölötti exportpotenciált érint, tehát azt lehet mondani, hogy mi viszonylag nem kiemelt pozícióban vagyunk ebben a kereskedelmi relációban a megállapodás tárgyalása során.

A kilátásokat illetően azt reméljük és úgy látjuk - a kormány hatástanulmánya is erről szól -, hogy kereskedelmi forgalmunk növekedni fog, ennek következtében ha hatályba lép egy ilyen transzatlanti megállapodás, ez 2012-höz képest 10 év múlva ez a kivitelünk 29 százalékkal történő növekedését mint lehetőséget célozza, a behozatalunknak pedig 8,4 százalékkal való növekedését jelenti. Tehát az egyenleg egyértelműen pozitív lenne Magyarország számára.

Szeretném kiemelni, hogy a tárgyalások során nyilvánvalóvá vált a mi oldalunkon, hogy nemcsak a hazai piaci hatások fontosak, hanem az is, hogy az USA számára nyújtott kedvezmények az európai exportpiacainkhoz hol okozhatnak kiélezett versenyt.

Magyarország exportvezérelt gazdaság. Mi beépültünk az európai piacokba. Nyilvánvaló, hogy ha az amerikai ambíciók is megjelennek ezen a piacon, akkor nekünk a pozícióinkat megőrizni vagy éppen a lehetőségeinket bővíteni a versenyképesség fokozását és sok minden egyebet jelent mint kihívást számunkra. Ez bizonyos aggodalmat is jelent a transzatlanti kereskedelmi tárgyalások kapcsán a magyar oldalon.

Mik a kilátások Magyarország vonatkozásában? Már néhányat említettem, még egy pár dolgot szeretnék magyar vonatkozásban kiemelni. Az exportunk növekedéséről szóltam, a GDP-növekedés 0,2-0,3 százalékos lehet mintegy 10 év távlatában, és azt reméljük - persze függően megintcsak a vámszintlebontás, szabályozási liberalizáció mértékétől -, hogy optimális esetben 20-30 ezer új munkahely létesülhet Magyarországon.

Mit képviselünk a tárgyalások során? Néhány szempont. Nagyon fontosnak tartjuk a transzparenciát, a Rómában tett megjegyzéseinkben is kitértünk erre, és nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy valamiféle követési lehetőséget kapjunk a tárgyalások vonatkozásában. Túl sok a bizalmasan kezelt és nem hozzáférhető anyag ebben a tárgyalási folyamatban. Mi is nehezen férünk sokszor hozzá ezekhez, nem is mindegyikhez férünk hozzá, és nagyon fontos számunkra, hogy a hazai elvárásokat bizonyos érzékeny területeken érvényesíteni tudjuk. Ezekre megintcsak vázlatosan ki fogok térni.

Mi úgy gondoljuk a tárgyalások során, hogy semmiféle defenzív megközelítést nem vállalunk fel, offenzív magatartást tanúsítunk a tárgyalások során. Úgy gondoljuk és látjuk e politikai irányultságot is, hogy nekünk ez a transzatlanti kereskedelmi megállapodás az előbb elmondott adatok függvényében is pozitív hozadékkal bírhat, ha ezt jól csináljuk és jól képviseljük az érdekeinket. Tehát minden energiánkat az esélyek és a lehetőségek, a megállapodás adta esélyek, lehetőségek keretében próbáljuk érvényesíteni.

Sietésnek, kapkodásnak nincs helye. Ez egy nagyon nagy kihívás, mert mint említettem, az Egyesült Államok rendkívüli erővel nyomja, gyorsítja a tárgyalásokat. Ez például jelentkezik abban is, hogy De Gucht Commissioner - aki most már nem az, de még a római találkozó során ő volt jelen - egyértelműen az amerikai álláspontot, a sürgető, siettető álláspontot képviselte. Ezt olyan - szinte - erőszakosan tette, hogy ami nagy ellenérzést váltott ki elsősorban a német és a francia miniszter oldalán, akik érzékeny, kemény megjegyzéseket is tettek ezzel kapcsolatban; mondván, hogy Brüsszel milyen alapon kötelezi el ilyen egyértelműen magát a megállapodás mellett anélkül, hogy a tagállamok ebben konzultálva lettek volna vagy az egyetértésüknek jelét adták volna.

A célunk a tárgyalások során az - ezt is említettem már, de talán most újrahangsúlyozom -, ha hazai politikai és társadalmi támogatottságot megszerezünk, a civil társadalom támogatását is megszerezünk, hiszen úgy gondoljuk, hogy a parlamenti ratifikációhoz, jóváhagyáshoz ez alapvetően szükséges egy ilyen nagy, hosszú évtizedekre, talán nem is évtizedekre, hanem generációkra kiható gazdasági megállapodást illetően.

Van néhány kérdés, amire rendkívül érzékenyek vagyunk. Itt elsősorban a mezőgazdaság helyzetét és ezen belül a GMO-mentességünket értem. Sokan úgy érzik, hogy a GMO-mentességünket fenyegeti majd az amerikai GMO-kukorica és az óriáscégeknek az európai piacra történő könnyebb bejövetele, de úgy gondoljuk, hogy nincs a tárgyalások során senkinek joghatósága, az Európai Uniónak sincs joghatósága ilyen értelemben, hogy a GMO-mentességünket megkérdőjelezze, hiszen ez az alaptörvényünkben rögzített kategória, tehát ennek a mentességnek a védelme érdekében kellő munícióval rendelkezünk és rendelkezik természetesen a parlament is.

Aggodalmunk van nekünk is a többi európai tagállammal együtt a beruházásvédelemmel kapcsolatos intézkedések tekintetében. Erre részletesen nem akarok kitérni, csak jelzem, hogy ez az egyik legérzékenyebb kérdés, ami a viták megfelelő szinten történő rendezése - amennyiben viták lesznek és nyilván lesznek a piacokkal kapcsolatban, majd már a működő megállapodás keretében -, ezek rendezése hol történik, milyen joghatóság illetékes ebben. Ez nemzeti szuverenitást érintő kérdés, tehát számunkra nagyon nagy figyelmet igénylő momentuma, vonulata ennek a megállapodási, tárgyalási folyamatnak.

Szeretnék néhány szót szólni - ismétlem, parlamenti képviselők többen fordultak már hozzám személyesen is -, mert pillanatnyilag ennek a transzatlanti koordinációs tárcaközi bizottságnak egy hónap vagy 3 hét óta az elnökeként vagyok

megjelölve, és nagy energiát fordítunk most ennek a kérdésnek a feltárására, az eddigi folyamat feltárására és a következő tárgyalások előkészítésére. Ennek érdekében nagyon fontos, hogy a kormány, a magyar kormány hatásvizsgálata a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodást illetően milyen alapvető megállapításokra, következtetésekre jutott.

Anélkül, hogy megsérteném ezt a tízéves nemnyilvánosságot, szeretném ezek közül azokat a fontos dolgokat, melyek feltétlenül idetartoznak, elmondani.

Az USA-Európa vámszint 3-4 százalék mindössze, ennek a teljes lebontása nem akadály, a kormányzat erre a megállapodásra jutott. Tehát nem vagyunk ellene annak, hogy az USA-EU-relációban a jelenlegi 3-4 százalékos vámszint teljes lebontását közelítsük meg és támogassuk.

A magyarországi növekedési hatás a nem vámjellegű gátak felszámolásától várható. A kormány ezt az irányultságot támogatja. A szabályozási együttműködés kialakítása fontos. Erre utaltam már. Mind a jelenlegi helyzetet illetően a szabályozás, a gátat jelentő szabályozók lebontása és előretekintve pedig az új szabályozások koordinációja rendkívül fontos. A TTIP-ben Magyarország számára kifejezetten hátrányos következmény jelenleg nem látható. A kormány ezt így állapította meg. A TTIP hatásai tíz év után mutatkoznak, tehát kellő türelemmel kell lennünk ennek a leendő kereskedelmi megállapodásnak az előnyök egyértelmű megjelenítése terén, mintegy tíz év távlatban várhatók azok az egyértelmű gazdasági hatások, amelyek az előbb említett GDP-növekedés, munkahelyteremtés mértékét illetően már itt szóba kerültek.

Az energiaforgalom teljes liberalizálása, úgy gondoljuk, biztonságpolitikai kérdés, és ezt akkor tudjuk támogatni, ha számunkra a diverzifikálás törekvése, ebben elhelyezve az Amerikai Egyesült Államoknak a palagáz, palaolaj, palahomok és az LNG most már nemcsak számukra önellátást biztosító, hanem export lehetőségeit is a diverzitásnak egy bizonyos részeként értelmezni tudjuk. Tehát nem vagyunk ellene az energiaforgalom teljes liberalizálásának, de ebben a magyar érdekeket, az energiadiverzifikációt mindenképpen prioritásként kezeljük a tárgyalások során.

A magyar és európai termelők érzékenyek az olcsóbb amerikai bioetanol előállítására. Tehát amikor ez a kérdés szóba kerül, szóba került már, de ez folytatódni fog, akkor természetesen elsősorban a mezőgazdaság, kukoricatermelés, a kukoricapiac védelme érdekében egy nagyon fontos kérdésként kezelendő.

Úgy látja a kormány, hogy a legnagyobb növekedéssel mintegy - ismétlem - tíz év távlatban lehet számolni Magyarországon a közúti járműgyártás területén, tehát ezeket a szektorokat nagyon komolyan kell vennünk a vegyipar területén, a gyógyszeripar területén és az orvosi műszeripar területén. Itt, ezeken területeken, és ezek között talán kiemelten a gyógyszeripar területén igen nagy viták vannak és várhatók is. Csak egy helyzetet szeretnék elmondani, hogy illusztráljam ezt. Ma a gyógyszerpiac a világ legnagyobb piaca. Ha ma egy gyógyszer szabadalma lejár, akkor azt után lehet gyártani, ezek a generikumok. Például az amerikai szabályozás úgy szól, hogy mivel pontosan tudni lehet, hogy mikor jár le egy originális, eredeti gyógyszer szabadalma, mire ez lejár, Amerikában a raktárak tele vannak a már előre legyártott generikumokkal, és napok alatt elöntik a magyar piacot.

Ugyanakkor Magyarországon például a Richter Gedeon nem kezdheti el a gyártását a generikumoknak, csak aznap, amikor a szabadalom lejárt. Most az Igazságügyi Minisztériummal ebben a kérdésben nagy vitáink vannak, és szeretnénk legalább a versenyegyenlőséget biztosítani. Ezer ilyen kérdés van, ezt csak példaképpen mondtam, ahol a szabályozások terén a koordinációt olyan irányban kell vinni, hogy ne versenyhátrányt, hanem legalább valamiféle versenyegyenlőséget tudjunk elérni ezeken a piaci területeken.

Aggodalom van magyar oldalon és a kormányzati oldalon az európai elektronikai ipar versenyképességi hátrányát illetően. Jelenleg van egy ilyen hátrány, és aggódunk amiatt, hogy az amerikai high-tech és ennek a piacnyerése az európai relációkban ezt a hátrányt nem csökkenteni fogja, hanem növelni.

Aggodalmaink vannak az Európa belső piacaira irányuló szállításaink súlyát illetően. Erről már említést tettem, nagyon érzékenyen érinti a megállapodás, a tárgyalás jelenlegi stádiumában ezt. Az USA-beli cégek nyilván markánsabban fognak megjelenni az európai piacokon, és mivel mi egy exportorientált ország vagyunk, a gazdaságunk exportorientált gazdaság, meg kell őrizni legalább azokat a pozícióinkat az európai piacon már a TTIP-megállapodás keretében, amelyeket megharcoltunk.

A mezőgazdaság területén félünk attól, illetve nem félünk, csak látjuk a tárgyalások során, hogy bekövetkezhet, ha nem vagyunk kellően offenzívek, és nem állunk be igazán ezekbe a vitákba, a mezőgazdaság területén az amerikai behozatal kiszorító hatású is lehet. Pillanatnyilag öt ilyen területet látunk, ahol komolyan érvelnünk kell: gabonafélék, olajnövények, húsfélék, izoglükóz termékek és a csemegekukorica, a kukorica különösen izgalmas kérdés. Ezeken a területeken nagyon be kell állnunk a vitákba azért, hogy az amerikai piacnyerés ne lehessen kiszorító hatású a magyar mezőgazdaság szempontjából. A kormány azt is megállapította, hogy a megállapodás enyhe pozitív hatású lehet a Magyarországra irányuló közvetlen külföldi tőkebefektetéseket illetően. Néhány szó, és rögtön be is fogom fejezni.

Még egyszer az egyik nagyon neuralgikus pontot szeretném kiemelni, a beruházásvédelmet. Említettem már, hogy ebben éles viták vannak pillanatnyilag. Mi afelé törekszünk most, hogy a TTIP, amely gazdasági, kereskedelmi megállapodás, az egységes beruházási keretet hozzon létre minden európai tagállam számára. Ha ez megtörténik, akkor felértékelődnek az egyes tagállamok belső jogi kompetenciái, hiszen akkor a vitás kérdéseket nem mindenféle választott és kreált bíróságok előtt, hanem a nemzeti szuverenitás keretébe illeszkedő nemzeti joghatóságok előtt lehet lefolytatni. A kérdés nem ennyire egyszerű, csak érzékeltetni szeretném, hogy ekörül sokféle izgalom van.

Végül a kormány azt is megállapította, és ebben mi teljesen egyetértünk most az új Külgazdasági Minisztérium oldaláról, hogy már a tárgyalási folyamat is, de a szabadkereskedelmi megállapodás, amit úgy elképzelünk, más a végső formájában, a külgazdasági intézményrendszer folyamatos adaptációját igényli. Ez tulajdonképpen megkezdődött akkor, amikor a Külügyminisztérium egy külgazdasági orientációt vett, de nyilvánvaló, hogy ez az átalakulás még nem fejeződött be, hanem a tárgyalások során azokat a külgazdasági változásokat, kihívásokat, amelyek sokszor strukturális és funkcióbeli változásokat is igényelnek, ezeket követnünk és vállalnunk kell.

Kérem szépen, nagyon röviden ennyit mondanék ilyen áttekintésképpen, és ha kérdés van, nálam beavatottabb ember is ül mellettem, aki a gazdaságról a részleteket nyilván nálam sokkal jobban ismeri. Tállai András, majd együtt vagy valahogy megválaszoljuk a kérdéseket. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Tállai András!

Tállai András tájékoztatója

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Köszönjük szépen a meghívást a minisztérium részéről. Valójában könnyű helyzetben vagyok, hiszen Mikola István államtitkár úr a gazdaságra gyakorolt hatását, várható hatását is elmondta akár európai uniós

szempontból, mind a magyar gazdaságra gyakorolt hatását ennek a transzatlanti megállapodásnak.

Néhány számot azonban én is szeretnék hangsúlyozni. Például az Európai Unió gazdasága tekintetében vélhetően amikor kiteljesedik és éreztetni fogja ez a megállapodás a hatását az egész Európai Unióra, a '20-as évek közepére, akkor egy független tanulmány szerint ez évente 119 milliárd eurónyi többletet jelent az egész Európai Uniónak. Ez uniós háztartásonként - a magyar háztartásokat is beleértve - évente 545 eurótöbbletet jelent, míg az Egyesült Államokban ez 95 milliárd eurót jelent szintén évente. Nagyon fontos elmondani, hogy ez egy jelentős exportnövekedést jelenthet a magyar gazdaság számára, mint ahogy elhangzott, a magyar kormány számításai alapján is mintegy 15-20 százalékos és GDP-bővülést eredményezhet önmagában a megállapodás, 0,2-0,3 százalékos, és valóban 20-30 ezer munkahely létrejöttét is jelenti.

Nagyon fontos a magyar érdekek érvényesítése, hiszen elhangzott, hogy milyen ágazatokban jelenthet ez Magyarország számára előnyöket. Szeretném hangsúlyozni, hogy a közúti járműgyártásban, a vegyiparban, a gyógyszeriparban, az orvostechikai eszközök terén és az infokommunikációs termékek és szolgáltatások területén jelent majd érezhető bővülést és javulást.

Ejtsünk szót arról is, hogy mi az, amit Magyarország, a magyar kormány teljes egészében kizárna ebből a megállapodásból: így az emberi életet és egészséget, az állategészségügyet és az állati jólétet károsító, gyengítő, bármilyen egyezmény vagy megállapodást kizárja, de ugyanígy a környezetet és az étel-miszer-biztonságot vagy a fogyasztói érdekeket sértő bármilyen egyezményt nem fog tudni támogatni. Külön sikerként könyveljük el, hogy az audiovizuális szolgáltatások is kizárásra kerültek a tárgyalások során, és ahogy elmondta államtitkár úr is, egyes mezőgazdasági alaptermékeknél bizony, nagyon kőkeményen szükséges tárgyalni azért, hogy nehogy túlzott piacnyitást eredményezzen az ország számára.

Nagyon fontos dolog ahogy elhangzott, hogy a GMO-mentességet, a mezőgazdaságnak az alaptörvényben rögzített garanciáit Magyarország meg tudja védeni és óvni. Ahogy államtitkár úr is elmondta, erre minden esély megvan, hiszen a tárgyalások vélhetően 2015 év végén fejeződnek be, és ezt követően fogja a magyar kormány véglegesíteni, illetve a magyar Országgyűlésnek is ezt jóvá kell hagynia ugyanúgy, mint az Európai Unió minden tagállamának.

Lényegében egy konszenzusos kereskedelmi és beruházási partnerségi egyezmény fog létrejönni, amelyben mindenkinek meg kell találni a kölcsönös előnyöket, és a kompromisszumokig kell elmenni a tekintetben, hogy az ország érdekei, gazdasági és társadalmi érdekei ne sérüljenek.

A Nemzetgazdasági Minisztérium természetesen ezen dolgozik, hogy ezen célok megvalósulása mellett ez a partnerségi és kereskedelmi megállapodás létrejöjjön.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár uraknak. Tisztelt Bizottság! Szabad a pálya. *(Jelzésre:)* Demeter képviselő asszony!

Kérdések, hozzászólások

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm Tállai államtitkár urat. Én őszintén szólva Varga Mihályra számítottam a meghívó alapján, viszont azt kiemelte, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium is azon dolgozik, hogy a magyar érdeket mindenben képviselje és ez a prioritás. Azt muszáj megjegyeznem, hogy mindenekelőtt az lenne a prioritás és úgy tudná véleményem szerint a leginkább

képviselni a magyar érdekeket, ha mondjuk Vida Ildikót azonnali hatállyal felmentenék a munkája alól.

De visszakanyarodva a szabadkereskedelmi tárgyalásokra, hiszen ezért vagyunk itt. Nagyon örülök, hogy Mikola államtitkár úr említette ezt a tanulmányt, hiszen az Európai ügyek bizottságában már tudtunk erről beszélgetni az elmúlt alkalommal. Igazság szerint a kérdéseim nem változtak azóta sem, és reményem volt, minekután ott említette, hogy utánajár ennek a tanulmánynak és megnézi, hogy mik a lehetőségek, hogy ez nyilvánossá válhasson vagy esetleg maga a bizottság megismerhesse ezt a tanulmányt. Alapvetően ennek az eredményét nem látom, de egy-egy adattal ki lett egészítve a múltkori beszámolója, úgyhogy ezt köszönöm, de egyébként a mai napig nem értjük azt, hogy mi az oka annak, hogy ez a tanulmány nem nyilvános, és főleg, ha ilyen pozitívumokat tartalmaz, mint egyébként mind a ketten ezt bemutatták és nagyon pozitív számokat előreláthatóan - ez alapján legalábbis -, akkor természetesnek gondolnám, hogy egyébként a közvélemény is megismerheti ezt a tanulmányt, és ebből meríthet információkat.

Illetve én furcsaságnak vélem, hogy említették, hogy 10 év után mutatkoznak meg bizonyos hatások, és nyilvánvaló, hogy teljesen egzakt előrejelzést egyébként nem lehet adni. Egyébként pont 10 évre nem nyilvános ez a dokumentum, tehát ez is egy véletlen egybeesés.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mesterházy képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Köszönöm az előterjesztést is. Ha jól értettem, akkor ez nagy jelentőségű lehetőség Magyarország számára, ami az Egyesült Államokkal való kapcsolattartásunk szempontjából sem elhanyagolható.

Államtitkár úr úgy fogalmazott, hogy kis disszonanciák nem árnyékolják be ezt. Én ennél nagyobb problémát látok, és ha úgy alakult és szokták mondani, hogy vagy a jó isten vagy a sors - ki miben hisz - nagy rendező, és úgy alakult, hogy két olyan minisztériumnak a vezetője ül itt, akik ebben a relációban és a jelenlegi problémák kapcsán, melyek a sajtóban megjelentek, szintén érintettek, felelősek. Most pont egy amerikai nagykövetjelölti meghallgatás után vagyunk, azt gondolom, nem lehet megkerülni azt a kérdést - és négy kérdést szeretnék föltenni elsősorban Tállai András államtitkár úrnak, de ha tud, Mikola államtitkár úr válaszolni, azt is megköszönöm.

Ez a négy kérdés a következő lenne. Tájékoztatta-e korábban Varga Mihályt Vida Ildikó arról, hogy őt kitiltották az Egyesült Államokból? Hiszen a miniszter úr többször úgy fogalmazott még - ha jól emlékszem, október 30-án is -, hogy nem tud róla, hiszen nem kapott tájékoztatást, és mivel nem kapott tájékoztatást, ezért feltételezi, hogy Vida Ildikó nincs rajta ezen a listán. A mai Vida Ildikó interjú alapján, ami a Magyar Nemzetben jelent meg, viszont azt kell hogy mondjuk, hogy valaki hazudik. Vagy a kormányzat hazudik, vagy Vida Ildikó hazudik. Ha Varga Mihályt tájékoztatta, akkor egészen biztosan sajnós a miniszter úr nem mondott igazat, de tételezzük föl a másik esetet, hogy a miniszter nem tudott a nyilatkozata időpontjában Vida Ildikó érintettségéről.

Akkor viszont azt kérdezném, hogy lesz-e annak következménye, hogy Vida Ildikó több napon, majdnem egy héten keresztül nem tájékoztatta a közvetlen felettesét, miniszterét arról, hogy ő az, aki az egyik érintett. Lesz-e ennek következménye, hogy nem tájékoztatta a felettesét? Ez lenne a második kérdésem.

A harmadik, hogy a minisztérium indít-e bármilyen vizsgálatot az ügyben? Hiszen mégiscsak korrupció gyanúja okán tiltották ki a NAV elnökét az Egyesült

Államokból, hozzátéve, hogy közben még vannak kollégái is az elnök asszonynak - a saját elmondása szerint -, akik szintén érintettek, akiket nem akart megnevezni. A minisztérium ezzel kapcsolatban is indít-e bármilyen vizsgálatot, vagy most már végre megkérdezi esetleg Vida Ildikót, hogy a miniszter úrnak legalább vagy önnek, államtitkár úr, mondja már meg ugyan, hogy kik azok az APEH-os vezető képviselők, tisztségviselők, akik még érintettek ebben.

Még egy kérdésem lenne államtitkár úrhoz konkrétan is: bármit tud-e a további NAV-os érintett kollégákról? Tehát erről kaptak-e bármilyen tájékoztatást? Van-e tudomása erről? Ez a négy rövid kérdés lenne, amiből hátha kiderülne a sajtó számára is, hogy ki nem mondott igazat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném, ha a tárgyra térnénk, ha erre mód van. A bizottsági ülésnek van egy napirendje. Megkérném a képviselőket, hogy ne térjenek el a tárgytól. Ha van javaslatuk, hogy mivel egészítsük ki a Külügyi bizottság napirendjét, én ennek örömmel eleget teszek, de ne használjuk ezt a nagyon szűk időt, ami rendelkezésünkre áll a TTIP megtárgyalására, olyan célra, ami abúzusnak tekinthető.

Tilki képviselő úr jelentkezett.

DR. TILKI ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Megelőzött, mert én ugyanezt szerettem volna kérni, hogy térjünk vissza a napirendi pont tárgyalásához, és ha az ellenzéknek más napirendi pontra van javaslata, azt természetesen a napirendi javaslat elfogadása előtt megtehetette volna a házszabály szerint.

ELNÖK: Röviden szeretném ismertetni az álláspontunkat. Köszönöm szépen mind a két államtitkárnak az előterjesztést. A Fidesz véleményét egy olyan jó képben fogalmazta meg a minap a miniszterelnök a TTIP-pel kapcsolatban; úgy fogalmazott, hogy Európa és Amerika között ki kell nyitni az ablakot, ugyanakkor erre az ablakra szúnyoghálót kell szerelni. Most jelenleg a TTIP vonatkozásában itt tartunk, hogy van egy egyértelmű álláspontunk, hogy az ablakot ki kell nyitni. Úgy gondoljuk, hogy helyes, szükséges a TTIP megkötése az Európai Unió és az Egyesült Államok között, ugyanakkor azon vagyunk, hogy megpróbáljuk megtalálni a szúnyogháló szövésének a sűrűségét és ezt próbáljuk meg a tárgyalások során kifundálni, megtalálni a megfelelő méretét a szúnyogháló lyukainak.

Egy háromszintű tárgyalássorozat, amiről beszélünk. Én is elnököltem államtitkár úr előtt ezt a testületet, pontosabban Martonyi János helyetteseként jártam el több alkalommal.

Államtitkár úr, kulcsfontosságú a belső egyeztetési mechanizmus, és azt gondolom, hogy igazán azokról a kérdésekről, amelyeket itt most fölvetettek mind a ketten - kukorica, állategészségügy, emberi egészségügy, különösen a mezőgazdasági jellegű kérdések -, egy belső, megfelelő tárcaközi egyeztetési mechanizmus működtetése kulcsfontosságú, és ennek a jelentősége az elkövetkezendő időszakban növekedni fog. Én fontosnak tartom azt is, hogy a tárcaközi egyeztetésen adott esetben túlmutatóan milyenfajta társadalmi egyeztetési szándékok vannak a kormányzat részéről. Ennek a munkának a koordinátora jelenleg a Külgazdasági és Külügyminisztérium, de nyilvánvaló, hogy az érintettsége minden tárcának valamilyen szinten jóformán megvan.

A második szint az Európai Unió és Magyarország között az egyeztetés. Itt az újonnan megválasztott kereskedelmi biztossal való kapcsolatfelvétel és az ebben a körben történő hatékony érdekérvényesítés egy kulcsfontosságú kérdés.

A harmadik szint pedig nyilvánvalóan az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti tárgyalási fordulók kérdése, amellyel kapcsolatban én úgy vélem, rendkívül fontos, hogy hogyan alakul a két fél motivációja, az Egyesült Államok és az Európai Unió motivációja, és én azt gondolom, hogy ezt nem tekinthetjük konstansnak. Itt adott esetben, én úgy vélem - elnökválasztási kampány van az Egyesült Államokban, az Európai Unióban most áll föl az új Bizottság, illetőleg fölállt az új Bizottság, és ez nyilvánvalóan egy folyamatos odafigyelést igényel -, jelenleg mind a két fél részéről megvan a szükséges mértékű motiváció ennek a megállapodásnak a megkötéséhez. Viszont úgy gondolom, nem szabadna elszalasztani ezt a pillanatot, mert adott esetben a motiváltság megváltozhat, és nagyon erősen nemcsak Európában vagy adott esetben Magyarországon hallhatjuk a különféle fenntartásokat a megállapodás tényével kapcsolatban - az LMP-től egészen a Jobbikig szinte megtévesztésig azonos álláspontot képviselnek ebben a kérdésben, sajnos, nincs jelen ez a két párt a jelenlegi vitánkon -, de az Egyesült Államok részről is nagyon komoly lobbicsoportok szegülnek szembe a transzatlanti megállapodás megkötésével, amelyeknek a beazonosítása és adott esetben a semlegesítése egy összehangolt diplomáciai erőfeszítést igényel. Hiszen nyilvánvalóan, ahogy Magyarországon is, úgy Amerikában és Európában is vannak haszonélvezői és vannak kárvallottjai vagy legalábbis rövid távon kárvallottjai egy ilyen típusú megállapodásnak.

De a Fidesz álláspontja azért támogató, azért gondoljuk azt, hogy ki kell nyitni az ablakot, mert összességében Magyarország a transzatlanti megállapodásban talán a legnagyobb mértékben válhat a haszonélvezőjévé a szabadkereskedelmi megállapodásoknak egyébként általában, hiszen egy exportorientált gazdaság vagyunk, és minden szabadkereskedelmi megállapodásban alapvetően érdekeltek vagyunk, az amerikaiban pedig egy többlet van jelen; a gazdasági hasznokon túlmenően itt azért utalnék a szabályozási kérdésekre, lehet, hogy a szabályozási kérdések nagyobb jelentőségűek lesznek, mint a vámhatár lebontása, tehát egy olyan transzatlanti egységes gazdasági teret hozhat létre, amit egyébként már a NATO is kilátásba helyezett. Mert a NATO-nak nemcsak 5. cikkelye van, hanem a NATO washingtoni szerződésében hangsúlyosan szerepelt a transzatlanti gazdasági együttműködés kiépítése, működött is egy NATO Gazdasági Bizottság 1990-ig, majd megszüntette a működését, és ma ott vagyunk, hogy amikor biztonságpolitikai jellegű kérdések vetődnek föl - például Oroszország, gázexport, Ukrajna, olaj-gázellátás, az energetika területén tapasztalhattuk az elmúlt években -, akkor gyakorlatilag nincs meg az a transzatlanti szervezet, amelyik az ilyen típusú problémákat egységesen lenne képes kezelni. Az Európai Uniónak, illetőleg az Egyesült Államoknak egy ilyen problémához, ami egyébként az egész nyugati világot mint biztonságpolitikai kihívást - de gazdasági jellegű - érinti, nincs meg az eszközrendszere.

Tehát a TTIP abban jelenthet változást, hogy végső soron létrehozza a gazdasági NATO-t. Egy gazdasági NATO létrehozásában ilyen értelemben komoly biztonságpolitikai, politikai relevanciája van a TTIP megkötésének, és ebben különbözik a többi szabadkereskedelmi megállapodástól, és ebben van egyébként az oka annak, hogy egy egészen furcsa politikai térbe fog pillanatokon belül bekerülni a tárgyalássorozat, hiszen az Amerika-ellenességnek, a baloldali, illetőleg a jobboldali Amerika-ellenességnek az erőterében található nagyon könnyen magát.

Itt van nagy jelentősége annak is - és ez is a szűnyogháló egy fontos összetevője -, hogy milyen módon fogja szabályozni a transzatlanti kereskedelmi és befektetési megállapodás azt a kérdést, amit egyébként államtitkár úr hangsúlyosan érintett, a

jogviták rendezésének a fórumait. A jelenlegi tervezet előírja a nemzetközi választott bíróság előtti vitarendezést. Ezzel kapcsolatban nagyon komoly összeurópai szintű felháborodás volt tapasztalható, és ennek érdekében indította el az Európai Bizottság azt a nyilvános konzultációt, amely a nyár folyamán lezajlott, és amelynek az összegzése jelenleg folyik. Kérdezném azt, hogy van-e ezzel kapcsolatban határozott elgondolása a magyar kormányzatnak. Ha itt az a vélekedése Mikola államtitkár úrnak, hogy itt a nemzeti bíróságok elegendőek arra, hogy ezeket a jogvitákat rendezzék, ez tekinthető-e egy olyan magyar álláspontnak, amit a partnereink irányába is próbálunk érvényesíteni? És mi ennek a magyar álláspont érvényesítésének az esélye?

Tehát összességében az álláspontunk az elkövetkezendő időszakban valóban az, hogy a transzatlanti kereskedelmi megállapodás megkötése indokolt, ugyanakkor szükséges a nemzeti érdekek szempontjából kulcsfontosságú területeken egy hatékony érdekegyeztetés, belső, Európai Unió és Magyarország közötti és ennek a transzatlanti szintéren történő érvényesítése azzal, hogy a megállapodás megkötésének nemcsak az Európai Unió szintjén, hanem az Egyesült Államok szintjén is a motivációját rendkívül fontos folyamatosan nyomon követni.

Én hajlok arra, hogy amennyiben 2015 folyamán sikerül ezt a tárgyalássorozatot lezárni - mint ahogy ezt államtitkár úr is előre jelezte -, a megállapodás megkötésének jelentős esélye van, ha nem, hanem áthúzódik a következő ciklusra, akkor számíthatunk egy elhúzódó tárgyalássorozatra az amerikai félnek köszönhetően is. Nem pusztán az európai politikai egyeztetésekre kell tehát csak figyelni. Köszönöm szépen.

Van-e további kérdés? *(Jelzésre:)* Mesterházy képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Elnök úr, csak egy rövid magyarázatot fűznék a kérdéseimhez. Tekintettel arra, hogy államtitkár úr potenciálról beszélt, amit majd be kell még járnunk, úgymond, ebben a keretegyezményben, és ennek a potenciálnak a kiteljesítése természetesen függ attól, hogy milyen viszonyban vagyunk az Egyesült Államokkal, ebben a logikában szerintem kötődik ehhez a témakörhöz, hogy egy ilyen konkrét problémát hogyan oldanánk meg, Tállai képviselő úrnak, államtitkár úrnak pedig adna egy lehetőséget, hogy ezeket a kérdéseket most tisztázza, hiszen látom a sajtóban a kommunikációt, eléggé zavar uralkodik ebben. Ezért gondoltam, hogy van szakmai oka is, és egy jó lehetőség a minisztériumnak is, hogy ebben tisztázza az álláspontját.

ELNÖK: Államtitkár úr élhet ezzel a lehetőséggel. *(Mesterházy Attila: Pontosan.)* Nem tudjuk megakadályozni benne, ha élni akar ezzel a lehetőséggel *(Mesterházy Attila: Köszönöm szépen.)*, de azt gondolom, hogy próbáljuk a tárgyakat első körben rendezni, és utána szabadon választva élhet ezzel a lehetőséggel. Parancsoljon!

Tállai András reakciója

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Én szeretném rögtön bejelenteni, hogy nem kívánok ezzel a lehetőséggel élni, természetesen napi politikai kérdésekre nem is készültem, és nem is gondolom, hogy a napirend tárgya lehet. Azt tudom mondani a képviselőtársaknak, hogy a minisztérium a napi politikai kérdésekről közleményben reagált, kérem, hogy ezt vegyék tudomásul, és a mai napirend kapcsán, kérem megértésüket, de nem szeretnék a fölvetett napi politikai kérdésekre ilyen formán reagálni.

ELNÖK: Mikola államtitkár úr!

Dr. Mikola István válasza

DR. MIKOLA ISTVÁN államtitkár (Külgazdasági és külügyminisztérium): Nagyon röviden, ha szabad. Demeter képviselő asszonynak szeretném mondani, hogy kezdeményeztük ennek a 10 évre nem nyilvánosnak minősített anyagnak a felbontását, de most azt kell mondjam, hogy túl sok értelmét már nem látom, mert nem túl sokkal több információt tartalmaz, mint amivel az előző bizottsági ülésen találkoztunk és most elhangzott.

Viszont fel tudjuk oldani ezt a feszültséget azzal, hogy azt tudom ígérni, hogy én legalábbis azon leszek - és remélem, hogy a TKTB-testület 9 delegáltjával, akik különböző tárcáktól jönnek, egyetértünk -, hogy az ottani ülések tartalmát nyilvánosságra fogjuk hozni. Tennénk ezt azért, mert egyébként nem képzelhető el az, hogy széles társadalmi támogatást lehet a dolog mögé állítani, és nem képzelhető az, hogy a parlamentek is nyugodt körülmények között tudják ezt majd megvitatni és ratifikálni.

De itt mindjárt elmondom azt is, hogy nagyon nagy áramlat a tárgyalásokon belül most - és elsősorban az Egyesült Államoktól származik ez a szándékáramlat vagy ez a pedzegetés -, hogy ne legyen szükséges a parlamentek általi jóváhagyása. Ezt az európai tagállamok ellenzik, ez pillanatnyilag egy vitatéma. Ez az amerikai gyorsítási törekvéseknek az egyik megjelenési formája, amit természetesen mi nem fogunk elfogadni. De a nyilvánosságra mi törekedni fogunk, és segít nekünk az is, hogy az NGO-k, a civil szervezetek most az én államtitkárságomhoz tartoznak, és az ő megszervezésükbe belekezdünk, és úgy gondolom, hogy értő tagjai lesznek ennek a tárgyalássorozatnak. Szükségünk van a civil társadalom támogatására is, hogy elérjük azokat, amiket itt kritikus pontokként én említettem.

Mesterházy képviselő úrnak szeretném mondani, hogy potenciál van bennünk, csak ez minidig veszélyes szó, ha férfiember beszél potenciálról (*Derültség.*), de elég erősek vagyunk most a tárgyalások során (*Németh Zsolt: Önbizalom!*), odafigyelnek ránk, az is segít, hogy sokan egy kicsit rebellisnek tartanak bennünket, odafigyelnek és várják azt, hogy elmondjuk a véleményünket, mi meg élünk ezzel a lehetőséggel. Minden hozzászólásunkban és minden, a tárgyalásokhoz és a TTIP-hez való viszonyulásunkból hangsúlyozzuk - és én erről meg vagyok győződve -, hogy az Egyesült Államok és az Európai Unió egymásraultaltsága, ez a transzatlanti sorsközösség kikerülhetetlen és fontos számunkra, és azokat a disszonanciákat, amik ma is előfordulnak, tulajdonképpen én minoritásnak látom ahhoz képest, amit ez a hatalmas gazdasági megállapodás lehetőségként tartalmilag hordoz. Ez egy sorskérdés Európa számára is. És szeretném elmondani - ezt már a nyilvánosság előtt nem tenném meg -, a folyosón a viták során lépten-nyomon fölmerült az, hogy itt zsaroló potenciálok is megjelennek: a monetáris lazítás politikája, milyen európai következményei vannak, a transzatlanti kereskedelmi megállapodás hatása ki tudja-e váltani egy esetleg nagyobb tempójú amerikai monetáris lazításnak a gazdasági, súlyos következményeit. Tehát mind a két oldalon vannak fegyverek és olyan tényezők, amelyek akár zsarolási potenciálként is felléphetnek. Mi a tárgyalások során - persze, mi kicsik vagyunk, de mégis vannak partnereink - azon vagyunk, hogy ne jussunk odáig, hogy fenyegetjük egymást azzal, hogy ha nem, akkor ez lesz meg az lesz, hanem próbáljunk valóban egy mindenki számára előnyös és ezeket a kritikus területeket is feloldani tudó konklúzióra jutni.

Szeretném mondani Németh Zsolt elnök úrnak - aki csupa olyan dolgot mondott, amivel tulajdonképpen teljesen egyetérték -, hogy azt talán hangsúlyozni szeretném, hogy a szabályozás és a vámlebontás kérdéseit most még

kulcsfolyamatnak tartjuk, főleg a vámlebontást. Tessék például abba belegondolni, hogy Európának ebben a relációban a vámtétele 90-92 százalékos - vámportfólióról van szó -, az Amerikai Egyesült Államoknak pedig, ha jól emlékszem, akkor 67 százalékos. Mi ezt a 92-t áldoznánk be egy lebontásra, Amerika pedig csak eddig csak a 67 százalékgig hajlandó elmenni. Tehát van mind a két oldalon egyrészt nyomulás, másrészt piacféltés, amiben nem könnyű megtalálni az arányokat, de például a munkahelyteremtésre, a GDP-növekedésre való hatás alapvetően függ attól, hogy mit csinálunk a szabályozási rendszerekkel, ennek a derogációs folyamatát hogyan kezeljük, és hogyan kezeljük a különböző vámtételeket, mert a piacnyitás, az investíciók nagyjából ennek a kettőnek a mozgásaitól függenek.

A bíróságokkal kapcsolatban én azt tudom mondani, és a kormány álláspontja ez volt, hogy a várható viták legnagyobb része a nemzeti bíróságok előtt kezelhető. Vannak olyan tételek, amelyek nem. Itt jön be az a kérdés, hogy akkor hol legyen az a jogi fórum, amelyikre vihetők ezek a nyilván nem kis viták, gondolok itt például a GMO-mentességre, és az egyik multinacionális óriásnak, mondjuk, a Monsanto nagy cégnek a nyomulására, ez már itt van a küszöbön, tehát valószínűleg ebből olyan viták is származhatnak, amelyek nemzetközi bíróság előtt tehető helyre.

De nincs taxáció ebben az értelemben, hiszen még nem is látjuk pontosan, hogy mik lesznek azok a vitatott, már a megállapodás végső stádiumában egyértelműen definiálható kérdések, amelyekhez jogi kompetencia és joghatósági beavatkozás vagy eljárás kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Szeretném megköszönni vendégeinknek is és a bizottsági tagoknak is az eszmecserét. Azt gondolom, folyamatosan igényt tartunk majd mi is arra, államtitkár urak, hogy a Külügyi bizottság ezt a magyar-amerikai kapcsolatokat döntő mértékben befolyásoló kérdést megismerje és rálásson. Kérem, önök is jelezzék, amikor úgy gondolják, hogy értelme van az eszmecserének.

Valóban, azzal teljes mértékben egyetértek, hogy itt a magyar-amerikai kapcsolatokat ez a kérdés, a TTIP ma meghatározóbb módon érinti, mint bármi más, mint száz kitiltás és kétszáz Ökotárs-ügy. Azt gondolom, hogy ennek a helyi értéken történő kezelése az európai, illetőleg a magyar-amerikai kapcsolatok szempontjából kulcsfontosságú, és azt gondolom, hogy ezt a diplomáciának is nagyon fontos hangsúlyoznia, hogy vannak a biztonságpolitikai kérdéseink, ebben vannak az energiabiztonsági kérdéseink, és vannak most a TTIP-pel összefüggő kérdések. Egyébként nagyon szorosan összefügg, tehát az egész energiabiztonsági mizériáját Európának döntő mértékben kezelhetné a sikeres TTIP megkötése, és azt hiszem, itt a helyi értékeket fontos és pontosan el tudjuk majd helyezni. A napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Egyebek. Van-e bárkinek fölvetése? *(Nincs jelzés.)* Nekem egy van. Tisztelt Bizottság! Jövő szerdán 10 órakor bizottsági ülést fogunk tartani. Nagykövetjelöltek meghallgatása mindenféleképpen a napirendünkön fog szerepelni. Előreláthatólag három nagykövetjelölt meghallgatásával kell számolni.

Az ülés berekesztése

Amennyiben nincs több kérdés, fölvetés, az ülést berekesztem. Köszönöm szépen. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 00 perc)

Németh Zsolt
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Barna Beáta, Vicai Erika és Nánásiné Czapári Judit